

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.156/2012/3.szám

A Szegedi Ítéltábla dr. Karácsonyi István ügyvéd által képviselt felperesnek - a dr. Malatinszki Iván ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Kecskeméti Törvényszék 2012. január 25. napján kelt 3.P.22.248/2009/73. számú ítélete ellen a felperes részéről 74. sorszám alatt benyújtott fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100 000 (egyszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 480 000 (négy száznyolcvanezer) Ft fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A peres felek házastársak voltak. Életközösségüket kapcsolatuk megromlása miatt 2002. év elején megszakították, majd házasságukat a Kiskunfélegyházi Városi Bíróság a 2008. november 13. napján kelt 5.P.20.429/2008/5. számú részítéletével felbontotta. Határozatának indokolása szerint a felek házassága hosszú folyamat eredményeképpen mindkét fél okán kölcsönös elhidegülés miatt romlott meg.

A felperes feljelentése alapján a Kiskunfélegyházi Városi Bíróság előtt 2.B.231/2006. szám alatt magánvádas eljárás indult az alperes, mint vádlott ellen rágalalmazás vétsége miatt. A feljelentés szerint az alperes a felperest más személyek előtt pszichopátának nevezte, azt állította róla, hogy "elitta az agyát, kényszerképzetei vannak, agyára ment a válás, nem kell vele foglalkozni, mert hülye". A büntetőeljárás során az alperes bocsánatot kért a felperestől, aki a feljelentést visszavonta, ezért a bíróság az eljárást megszüntette.

A felperes a Bács-Kiskun Megyei Bíróság előtt 2006. december 8. napján 14.P.21.999/2006. szám alatt előterjesztett keresetében - egyebek mellett - annak a megállapítását kérte, hogy az alperes a büntetőeljárásban a vád tárgyává tett kijelentéseivel a jóhírnévhez, becsülethez és emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát megsértette. A jogsértés megállapításán túl kérte az alperest a további jogsértéstől eltiltani.

A Szegedi Ítéltábla a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 14.P.21.999/2006/20. számú keresetet elutasító ítéletét megváltoztatta és megállapította, az alperes megsértette a felperes jóhírnévét, amikor társaságban azokat a kijelentéseket tette rá nézve, miszerint "pszichikai eset, elitta az agyát, kényszerképzetei vannak, agyára ment a válás, nem kell vele foglalkozni, mert hülye" és az alperest a további jogsértő magatartástól eltiltotta. A felülvizsgálati kérelem folytán eljáró Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.21.574/2008/8. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A felperes a jelen perben előterjesztett keresetében 6 000 Ft megfizetésére kérte kötelezni az alperest nem vagyoni kártérítés jogcímén a jogerős ítéletben megállapított alperesi jogsértő magatartás jogkövetkezményeként. Keresetét arra alapította, hogy az alperes jogsértő kijelentései miatt szülővárosában, **(település 1. neve)-n** az élete ellehetetlenült. Előadta, korábban közmegebecsülésnek örvendő, széles körben ismert sikeres vállalkozó volt, az alperesi jogsértő kijelentések nyomán azonban vevői elfordultak tőle, tárgyalópartnerei, ismerősei, barátai körében folyamatosan bizonyítania kellett az alperes állításainak valótlanágát. Baráti kapcsolatai is megszakadtak, el kellett viselnie az emberek vele szemben tanúsított sajnálkozását, lebecsülést kifejező magatartását. Mindezek miatt arra kényszerült, hogy 2008. évben lakóhelyéről - ahol 57 évig élt - **(település 2. neve)-re** költözzön. Ügyei intézése és édesanyjának látogatása miatt ingázni kénytelen, új lakóhelyen, idegen környezetben kell élnie, új kapcsolatokat kell kiépítenie, az alperes magatartásának következtében rendszeres orvosi kezelésre szorul. Munkát vállalni életkorából eredően nincs lehetősége, a válópert követően anyagilag ellehetetlenült.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 381 000 Ft perköltséget, továbbá megállapította, hogy a felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt 360 000 Ft eljárási illetéket és 243 750 Ft állam által előlegezett költséget az állam viseli. Határozatának indokolásában kifejtette, a felperest terhelte annak a bizonyítása, hogy az alperes magatartásával okozati összefüggésben nem vagyoni kártérítés megítélésének alapjául szolgáló hátrányok érték, a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján azonban ezt nem találta megállapíthatónak. Hangsúlyozta, azt a felperesi állítást, miszerint az alperes per tárgyát képező kijelentései miatt kényszerült **(település 2. neve)-re** költözni, kizárólag a szülei **(szülei neve)**

és leánya (**leány neve**) tanúvallomása támasztotta alá. Kiemelte, hogy a felperes 2006. augusztus 23. napján hallotta először (**személy neve**)-től, hogy az alperes a jóhírnevét sértő kijelentést terjeszt róla, ehhez képest csak 2008. év nyár elején költözött (**település 2. neve**)-re. Az ítéletben részletesen ismertetett további tanúvallomásokat sem találta alkalmasnak annak alátámasztására, hogy a felperes által állított hátrányok az alperesi jogsértés miatt következtek be. A perben igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény beszerzését rendelte el, a szakértői véleményt ítélezése alapjául elfogadta. Ennek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperes - személyiségi jegyeinél fogva - házasságának megromlását és felbontását nehezen fogadta el és dolgozta fel. Az életében bekövetkező valamennyi negatív eseményért az alperest tette felelőssé, elköltöztetésének tényleges időpontja a bontóper befejezéséhez köthető, vagyis elköltöztetéséhez az alperessel megromlott házassága vezetett. Mindebből azt a következtetést vonta le, ha az alperesi jogsértő magatartás hozzá is járult a felperesi költöztetéshez, az nem okozott olyan mértékű hátrányt, amely lehetővé tenné nem vagyoni kárigény megítélését. Rámutatott, a jogsértés miatti jogos felháborodás önmagában nem jelenti nem vagyoni hátrány fennállását, ehhez képest nem alapoz meg nem vagyoni kártérítés iránti igényt sem többlettényállási elem hiányában. Mindezek alapján nem találta bizonyítottanak, hogy az alperes per tárgyává tett jogsértő magatartásával okozati összefüggésben a felperesnek olyan hátránya keletkezett, amely nem vagyoni kártérítés alapjául szolgálhat.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, kérve annak keresete szerinti megváltoztatását. Változatlan álláspontja szerint az alperes becsületsértő, indokolatlanul bántó, lealázó, lekicsinylő kijelentései emberi mivoltában megalázták, a baráti és ismerősi körben róla kialakult megítélést negatívan befolyásolták, addigi életvitele oly módon elnehezült, hogy egészségileg, testileg és lelkileg is tönkrement. Ez kényszerítette szülővárosának elhagyására és arra, hogy új életet kelljen kezdenie. Az új életpálya kialakítása azonban jelentős nehézségeket okozott számára, anyagilag is ellehetetlenült. Véleménye szerint a lefolytatott bizonyítás eredményeként a meghallgatott tanúk vallomásából és a beszerzett szakértői véleményekből kitűnően mindez bizonyított, ezért téves az elsőfokú bíróság ezzel ellentétes megállapítása.

Fellebbezése kiegészítésében részletesen elemezte a perben meghallgatott tanúk vallomását, igazolandó, hogy 22 éven keresztül sikeres vállalkozást folytatott, a helyi lakosok körében széles körben ismert vállalkozó volt. Hangsúlyozta, (**szakértő neve**) szakvéleménye, valamint a tanúk igazolták azt is, hogy nem volt alkoholista, továbbá, hogy az alperes jogsértő nyilatkozatai milyen változást idéztek elő személyiségében.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Azt ítéltábla mindenekelőtt rámutat arra, hogy a jelen per tárgya kizárólag az, miszerint az alperes személyhez fűződő jogokat sértő kijelentéseivel okozati összefüggésben a felperest érte-e olyan hátrány, amely nem vagyoni kárpótlás megállapítását teszi indokolttá. Erre tekintettel a perben nem vizsgálható az alperesnek a családjával szemben tanúsított magatartása, s miután jogerős ítélet állapította meg az „elitta az agyát” alperesi kijelentés jogsértő voltát, s a jogerős ítélet rendelkezései mindenre nézve kötelezőek (a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. tv. 7. §, 2011. évi CLXI. tv. 6. §) a per eldöntése szempontjából közömbös az is, hogy a felperes a jogsértő kijelentés által sugallt mértékben fogyasztott-e alkoholt, vagy sem.

A nem vagyoni kártérítés a személyhez fűződő jogok megsértésének szubjektív szankciója, alkalmazhatóságáról a polgári jogi felelősség szabályai szerint kell dönten (Ptk. 84.§ (1) bekezdés e) pont). A polgári jogi kártérítési felelősség konjunktív feltételei: a jogellenesség, a felróhatóság, a kár, valamint az okozati összefüggés a kár és a jogellenes tevékenység, illetve mulasztás között (Ptk. 339. § (1) bekezdés). A nem vagyoni kár a személyiségi jog megsértése következtében az emberi személyiség testi, vagy lelki életminőségének hátrányos megváltozása. Rendeltetése, hogy segítse a károsult életviszonyainak, életvitelének a körülményekhez igazodó kialakításában, és egyidejűleg biztosítsa a nem vagyoni hátrányból eredő nehézségek leküzdését, illetőleg más lehetőségek megteremtésével enyhítse azokat a hátrányokat, amelyek a károkozás folytán érték. A sérelmet szenvedett személy tehát akkor jogosult nem vagyoni kártérítésre, ha a jogsértéssel összefüggő és az objektív szankciókkal el nem hárítható hátrány bekövetkezte megállapítható. Önmagában a jogsértésre alapítottan nem vagyoni kártérítés általában nem igényelhető, a hátrány bekövetkezte tekintetében a bizonyítás a sérelmet szenvedett felet terheli (BH2000. 207, BH2001. 110, EBH2000. 302).

A jogerős ítélet megállapítása alapján az alperes magatartásának jogellenessége fennáll, s kétségtelen az is, hogy a felperest olyan hátrányok érték, amelyek adott esetben alapot adhatnak nem vagyoni kártérítés megállapítására. Ugyanakkor helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, miszerint nem bizonyított, hogy a felperes életminőségében bekövetkezett negatív változás az alperes jogellenes magatartásával, azaz a személyiségvédelmet megalapozó kijelentéseivel lenne okozati összefüggésbe hozható. Így nem nyert bizonyítást a perben az, hogy a felperes baráti kapcsolatai az alperes kijelentései miatt szakadtak meg, ezt a tanúvallomások nem igazolják. A peradatokból kitűnik, hogy a házastársak társasági kapcsolatai az alperes baráti köréhez kötődően alakultak ki, így az a tény, hogy a korábbi baráti kör a felperessel nem tartotta, illetve tartja a kapcsolatot, a házastársi viszony megszakadásának tudható be, míg a vevőkörrel való kapcsolat megszakadása az üzlet bezárásával magyarázható. A meghallgatott tanúk közül a felperes barátnőjének, **(barátnő neve)** a vallomásából pedig az tűnik ki, hogy barátságuk éppen a felperes magatartására visszavezethető okból szűnt meg,

abban az alperes felperes által sérelmezett kijelentései nem játszottak szerepet. A perben beszerzett szakértői vélemény, továbbá az annak is alapjául szolgáló kezelőorvosi

vélemény több összetevőre vezeti vissza a felperes pszichés állapotában bekövetkező negatív változásokat, így a felperes személyiségi jegyeire, párkapcsolatának megromlására, házasságának felbontására, betegségére, illetve ezen körülmények feldolgozatlanságára. Egyik orvosi vélemény sem igazolja ugyanakkor, hogy a bekövetkezett pszichés hátrány okozója az alperesi jogsértés lenne. Egyetért az ítélőtábla az elsőfokú ítélet azon megállapításával, miszerint ha az alperesi jogsértés közrehatott is a felperes életminőségének negatív változásában, e közrehatás nem tekinthető olyan mértékűnek, amely nem vagyoni kártérítés megállapítását tenné lehetővé. Az előzőekből következően nem állapítható meg az sem, hogy a felperes elköltözése és az új élet kialakításával járó nehézségek a jogsértéssel okozati összefüggésben állnak.

A kifejtettekre tekintettel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes - 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) és (6) bekezdése alapján megállapított jogi képviseletével felmerült - másodfokú perköltségének a megfizetésére. A felperes személyes költségmentessége folytán feljegyzett fellebbezési eljárási illeték a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 14. §-a alapján, a 13. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel az állam terhén marad.

S z e g e d , 2012. május 30.

Dr.Szeghő Katalin sk.	Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.	Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró